

Czech A: literature – Higher level – Paper 1
Tchèque A : littérature – Niveau supérieur – Épreuve 1
Checo A: literatura – Nivel superior – Prueba 1

Wednesday 10 May 2017 (afternoon)
Mercredi 10 mai 2017 (après-midi)
Miércoles 10 de mayo de 2017 (tarde)

2 hours / 2 heures / 2 horas

Instructions to candidates

- Do not open this examination paper until instructed to do so.
- Write a literary commentary on one passage only.
- The maximum mark for this examination paper is **[20 marks]**.

Instructions destinées aux candidats

- N'ouvrez pas cette épreuve avant d'y être autorisé(e).
- Rédigez un commentaire littéraire sur un seul des passages.
- Le nombre maximum de points pour cette épreuve d'examen est de **[20 points]**.

Instrucciones para los alumnos

- No abra esta prueba hasta que se lo autoricen.
- Escriba un comentario literario sobre un solo pasaje.
- La puntuación máxima para esta prueba de examen es **[20 puntos]**.

Napište literární komentář na **jeden** z následujících textů:

1.

„Krúno,“ zašeptala jsem docela mimo téma. „Nebolej tě nohy?“

Zamířil k lavičce pod vrbou, posadil se vedle mě, nohu přes nohu, jednu ruku položil na opěradlo za moje záda. Posunula jsem se, abych mu mohla dát hlavu do toho žlábků v lokti. Nepohládl mě hřbetem ruky po tváři jako dřív, ale paži neodtáhl.

5 Už se docela setmělo, dálnici osvětlovaly fialové lucerny, na nebe vyplaval měsíc jako nakousnutý meloun.

„Krúno,“ pravila jsem tiše a tmavě. „Proč jsi chodil na kněze?“

Z podhledu jsem mu viděla bradu, vousy dostaly ve tmě barvu lesního medu.

„Z mnoha důvodů,“ usmál se.

10 „Z jakých?“

„Vybylo na mě jedno směrné číslo.“

„Ne, vážně proč.“

„Vážně. To byl jeden z primárních důvodů.“

15 Zdvihla jsem hlavu a podívala se mu do očí. Odtáhl ruku. V panenkách se mu odrážely fialové lampy dálnice, vůbec jsem nepřemýšlela, jestli je to fér nebo ne, a položila jsem mu hlavu na rameno. Tváří jsem se otřela o tu měkkou voňavou bradu, chvíli to strpěl, pak mě jemně odstrčil a zdvihl se.

„Další důvod bylo to, že jsi mě nechtěla.“

Ne. Tohle snad už je kapánek z módy. Nafilmovala jsem údiv a vzala jsem ho za ruku.

20 „Jak to?“ Položila jsem si na jeho ruku tvář.

„Byl, Jano,“ pravil tiše.

Přitiskla jsem si jeho dlaň na ústa.

„Ne,“ zakňourala jsem. „Posad' se, Krúno.“

25 Klesl pasívně na okraj sedadla, přitáhla jsem se k němu a políbila ho. Nereagoval. Totiž. Reagoval. Prudce se zvedl a pravil:

„Vstaň, Jano, a jdi domů.“

„Takže ty mě vyhazuješ, jo?“ odstrčila jsem mu ruku, až vyletěla do upažení. „Tak ti děkuju. Člověk si k tobě jde pro útěchu, a ty mu vyleješ boty. To ti teda děkuju.“

Otočila jsem se a vykročila směrem k tramvaji.

30 „Jano,“ zavolał tiše za mnou.

Zarazila jsem se. Stál na pěšince, v rybníku se zrcadlil měsíc, bílá rozhalenka svítila do tmy.

„Až budeš chtít útěchu, opravdovou útěchu, přijď kdykoliv. Nechci, abysme se takhle rozešli.“

35 Neodpověděla jsem. Nepokořeně jsem se nesla od něj pryč. Co si myslí. Já se nikomu nepodbízím. Vůbec nepochopil, že se mi zastesklo po těch večerech, když jsme chodili z plovky. Náhodou jsem ho nechtěla svádět. No, vlastně. Ále co. Dneska se mi zase jeden den vydařil. Opravdu.

40 Místo na tramvaj jsem sešla na dálnici samá jáma. Hlavně, že uprostřed je travička, na kterou se nesmí šlápnout. A každých sto metrů přejetá kočka nebo veverka. Vrazi. Jako náš soudruh Lukavec. Jednou rozmajznul autobusem kotě, co si vyšlo na špacír zrovna po asfaltce. A ještě se chlubil, jak ho přesně trefil přes břicho. Taky pekelník. Všichni jsou pekelníci z jater země.

45 Doprčic. Co mě to taky vzalo. Místo abych hledala útěchu, zavařila jsem hot sauce diable. Jako by se moh se mnou cukroušit v parku, když složil slib. A když notabene kolem courají farníci. To teda nebylo fér. Ne, vážně, to vůbec nebylo fér.

Zdena Salivarová, *Honzlová* (1972)

2.

Růže

Nádherné tmavé růže hlava
sklání se níž a stále níž,
ráno dnes byla ještě smava,
nyní ji zvolna vadnout zříš.

5 Za lístkem lístek padá dolů,
neslyšíš ani tichý vzdech,
budem se na ni dívat spolu,
a ty svou ruku v moji nech!

10 Padají lístky, na zem kanou,
je to jak kapek krve let,
jako bych srdce s živou ranou
potichu viděl krvácet.

15 Planoucí srdce krásné ženy,
hluboké srdce básníka;
krásný ten květ je nachýlený,
vůně však v prostor uniká.

20 Láska žen velká, myšlenky duchů,
třeba hrob zapad, prach se zved,
dodneška víří v našem vzduchu,
dodneška plní celý svět!

Antonín Klášterský, *Poli a lesy* (1892)